

Zapisi učenika o boravku u Nagykanizsi

SA SVAKIM (OD NJIH) NEŠTO DIJELIM

Dugogodišnja suradnja s pijarističkom gimnazijom u Nagykanizsi nastavila se i ove godine. Naše putovanje započelo je 17. travnja. Malena grupica odabranih klasičara sakupila se u tri sata poslijepodne na zadarskom kolodvoru oboružana kuferima i silnim torbama. Minibus, iako sitan za naše potrebe, zahvalno nas je udomio sljedećih nekoliko dana.

U Hrvatskoj upoznavanja ne traju previše pa smo već nakon par taktova pjesama sklopili buduća dugogodišnja prijateljstva. Sedam sati kasnije i poslije dočekala nas je uspavana Nagykanizsa. Profesorica Veronika (koja je svih sedam dana bila anđeo čuvar nama Hrvatima) i nekoliko mađarskih vršnjaka pomogli su nam sa stvarima. Grupica se raspala nakon večere jer su dečki otišli u muški dom, a djevojke u ženski.

Sljedeće jutro, odmah nakon doručka, krenulo je upoznavanje. Profesorica Gabrijela pokazala nam je zanimljive igre i imena su nakon par minuta bila zapamćena. Malenim sličicama bili smo podijeljeni u parove te smo tako sjedili i u srijedu, u busu za Budimpeštu. Nažalost, nismo imali previše vremena za priču jer su nas profesori uputili prema Gradskoj knjižnici. Kako sam veliki obožavatelj knjiga, bila sam oduševljena kako količinom knjiga tako i samom arhitekturom zgrade. Naš vodič (jedan od knjižničara) ispričao nam je najbitnije, spomenuo par zanimljivosti i proveo nas po katovima zgrade. Nakon kratkog obilaska uslijedila je zanimljiva radionica pod nazivom „Hodamo kao rode“. Naime, nekadašnji prostor grada bio je močvarno područje te su pijaristi koristili štapove kako bi prehodali to silno blato. Dvojica sjemeništara, Petar i Pavao, pokazali su nam silne trikove i spretno se dočekivali na dva komada drveta dok smo mi ostali strepili od njihovoga mogućeg pada, koji se na sreću nije dogodio. Profesorica Veronika izabrala je nekolicinu snalazljivijih učenika i pripremila nas za utrku. Marko, Eszter, Vivian i ja odnijeli smo pobjedu oba puta protiv Dorke, Luke i Matyiasa.

Uslijedio je ručak gdje smo napunili baterije za sljedeću zanimljivost – Kanišku tvrđavu. Pješke smo došli do nekadašnjih zidina gdje smo pogledali kratak film na mađarskom, a zatim poslušali prijevod. Slobodno vrijeme proveli smo u obilasku grada i paničnom hvatanju interneta. No, dok smo mi imali slobodno, prva grupa učenika uređivala je svoj pano uz pomoć profesorica Elvire i Veronike. Nakon večere, zahvalno smo se uputili prema sobama i odmorili za sljedeći dan.

Utorak je započeo kišno. Poslije doručka, mješovita grupa krenula je prema selu Belezna. Posjetili smo malenu izložbu o Novom Zrinu, a zatim odlučili obići i ostale prostorije u zgradi. Naše oduševljenje bilo je neizmjereno kad smo naišli na staru učionicu biologije. Adam, Dani, Gergo i Matyi odglumili su jedan školski sat, a Marko je nadoknadio propuštena vremena s rođakom kosturom u kutu sobe.

Malo okrijepe i naš put nastavio se stazama Zrinskih. Unatoč kiši, svi smo se odlično zabavili šecuci kroz prirodu. Uspon nije bio problem jer je Mađarska pretežito ravna zemlja, a nama Dalmatincima to je savršeno došlo. Cilj naše dvosatne šetnje bio je spomenik nekadašnje tvrđave Zrin pred kojim smo mi Hrvati počastili Mađare Thompsonovom pjesmom („ništa bez Thompsona“, rekla bi časna Viktorija). Ni oni nisu ostali dužni pa su uzvratili svojom

nacionalnom himnom. Povratak je trajao puno kraće i ubrzo smo se minibusima uputili prema malenom restoranu. Ručak je bio spas, a prijateljska igra biljara oslobodila nas je tmurnih oblaka i kiše. Slobodno vrijeme proveli smo kao i protekli dan, a kasnije nas je pijaristička gimnazija počastila sladoledom u gradu. Druga grupa, u kojoj sam se i sama našla, brzo je napravila svoj pano. Profesoricama se pridružila i časna Viktorija koja je svojim riječima ohrabrenja skratila posao oko panoa.

Nakon večere uslijedile su utakmice. Prve na redu bile su djevojke i, nakon žestoke borbe (s našim nestručnim igranjem), rezultat je bio 1:0 za Mađarice. Dečki su (puno profesionalnije) odigrali svoju utakmicu. Gergo i Matyias riješili su nas problema s manjkom igrača. Rezultat je bio 3:2 za Hrvate. Dan smo zapečatili kratkim noćnim izlaskom.

Treći dan vrlo rano je započeo. Budimpešta nas je nestrpljivo čekala i mi smo već u sedam ujutro, jednim zajedničkim busom, krenuli iz pijarističke gimnazije. Tri sata provedena su u upoznavanju i učenju oba jezika što su profesori provjerili kad smo sa svojim parom izlazili za mikrofon autobusa.

Mogu reći da je centar Budimpešte predivan. Pun je zelenila, ogroman prostor sa silnim građevinama. Ukricali smo se u metro (kojima Budimpešta vrvi) i odvezli se prema Katedrali kralja Matijaša. Nakon kratkog izlaganja, svi smo požurili prema suvenirnici i još malo razgledali čudesnu arhitekturu. Sljedeća je bila ribarska kula s koje se pružao pogled na Dunav, silne mostove i jedno do naših odredišta – Parlament. Nažalost, on je morao pričekati jer su naši želudci zahtijevali ručak. Budimpeštanska pijaristička gimnazija (koja je puna praznog prostora) pružila nam je okrijepu.

Put nas vodi dalje i, idući do Parlamenta, obilazimo usputne znamenitosti i divimo se ogromnim parkovima i nepreglednim ulicama. Vrijeme je bilo nemilosrdno – čim bi skinuli jakne, vjetar bi zapuhao, a čim bi jakne obukli, bilo je nepodnošljivo vruće. Stog, zahvalno smo se sklonili u Parlament. Ne sjećam se detaljno svega, ali u glavi mi je ostala crvena boja kojom su presvučene otmjene klupe, zlatna kojom su obrubljeni zidovi i kruna, žezlo te plašt kralja Stjepana. Parlament je ogroman i sigurno je bio jedan od vrhunaca našeg putovanja.

Sljedeće odredište bio je Westend u kojem smo proveli nešto više od sat vremena i izašli tanjeg novčanika, a debljih vrećica. Zaključili smo kako se centar ne razlikuje nešto više od naše Supernove pa smo sa sigurnošću hodali kroz njegove hodnike. Još jedna znamenitost koju smo posjetili (nakon što smo putovali podzemnim metroom) bio je ogroman trg gdje su nas fascinirala divovska slova „Budapest“. Ižicali smo par minuta slobodnog prije povratka kako bi ovjekovječili trenutak s par selfieja. U busu su se Marko i Luka prihvatili gitare i animirali nas neko vrijeme. No, umor nas je svladao i svi smo se povukli u tihe razgovore ili svoje svjetove.

Magdalena Ivanko, III.a

Četvrtog jutra u Mađarskoj probudili smo se u 6:00 sati spremni za nove „radne“ pobjede. Prema programu čekao nas je informativan dan o zajedničkoj hrvatskoj i mađarskoj povijesti. Nakon doručka zaputili smo se prema Sighetu, gradiću u jugozapadnom dijelu Mađarske, udaljenom svega 30-ak kilometara od hrvatske granice. Umor od prijašnjeg dana u Budimpešti osjećao se u zraku, ali vrijeme je obećavalo kako će biti lijepo, a mi smo bili spremni za nove izazove.

Nakon dvosatne vožnje autobusom stigli smo do sigetske tvrđave gdje su nas dočekali

prigodno odjeveni sigetski "lavovi". Uz objašnjenje da im naziv ne karakterizira lavlju hrabrost, već puno spavanja i jedenja, prezentirali su nam oružje kojim su se koristili ondašnji junaci. Zapanjeno smo gledali kolikom se riziku svakodnevno izlažu (što potvrđuje statistika da je tijekom njihova vježbanja bilo i ozlijeđenih) te smo se u mislima ubrzo prebacili u vremensko razdoblje od 6. kolovoza do 8. rujna 1566. godine, koliko je trajala opsada Sigeta, i zamišljali kako stojimo „rame uz rame“ jednom od najvećih heroja na našim prostorima Nikoli Šubiću Zrinskom koji je hrabro položio svoj život za domovinu. Istovremeno smo, slušajući pucanje iz puške sigetskih lavova, zamišljali sultana Sulejmana I. kako hara našim područjima i pustoši sve pred sobom. Više o tom razdoblju – kakvo oružje su imali, kakve uniforme su nosili i sl. saznali smo u muzeju Sigetske bitke, a nakon toga i ponešto o astronomskim zanimljivostima naučili smo posjetivši džamiju Sultana Sulejmana koja se nalazi u sklopu tvrđave. Prije nego što smo nastavili šetnju gradom, ručali smo svi zajedno u obližnjem restoranu.

U gradu smo posjetili spomenik mađarskog političara Lajosa Kossutha, tursku kuću (čije smo prizemlje razgledavali pognutih glava budući da je strop vrlo nizak) i crkvu Sv. Roka pored koje se nalazi kip sveca. Imali smo namjeru posjetiti i crkvu u kojoj se, kako kažu, čuva srce sultana Sulejmana, no, nažalost, crkva nije bila u najboljem stanju pa nismo bili u mogućnosti vidjeti ju. Vrativši se u Nagykanizsu, 3. skupinu čekala je izrada panoa, dok su ostali imali slobodno. Uslijedila je večera nakon koje su se svi zasluženo odmarali osim učenika iz 4. skupine koji su morali iskazati svoj trud i izraditi svoj pano s temom posjete Sigetu. U 21:00 sat svi smo već bili u sobama skupljajući energiju za novi dan.

U petak nas je čekao ležerniji dan od prethodnog. Spemili smo se i nakon doručka sjeli u autobus te krenuli prema Zalakarosu. Zalakaros je smješten na jugozapadnom dijelu Mađarske, a prepoznatljiv je po toplicama i zabavnim sadržajima koje pruža posjetiteljima. Prije odredišta zaustavili smo se u šumi pored grada gdje je vrijedni ravnatelj piarističke gimnazije vlč. Pal odlučio skuhati nam mađarski gulaš za ručak. Tamo je ostala i nekolicina Mađara i Hrvata koji su odlučili kako se neće kupati. Mi koji smo išli u toplice proveli smo vrlo zabavno prijepodne. "Bučkali" smo se u vodi temperature oko 37 stupnjeva. Unutrašnji bazen nam nije bio toliko zanimljiv koliko vanjski. Isprobali smo "Black hole", mračni tobogan kojim smo se spuštali u vodu, a nismo propustili ni dječji bazen kao ni jacuzzi i saunu. Nakon gotovo dva sata bezbrižnog prijepodneva, krenuli smo na ručak. Meni je osobno taj dio bio najdraži. Ručali smo u prirodi marljivo pripremljen gulaš, a zatim smo šetali po šumi, igrali nogomet, badminton i družili se. Po povratku u Nagykanizsu čekao nas je profesor koji nam je držao predavanje o Zrinskima, a sa sobom je donio metke i kugle iz tadašnjeg doba koji su, moram priznati, prilično teški. Predavanje je trajalo malo manje od sat vremena. Nakon predavanja uputili smo se do obližnjeg jezera gdje smo se iskušali u veslanju. Sve je prošlo u najboljem redu budući da nitko nije upao u jezero, a da ćemo nakon veslanja biti prilično mokri znali smo i pripremili se za to ponijevši rezervnu odjeću. Ovaj dan ispunjen aktivnostima u prirodi okrunili smo plakatom za koji smo pripremili brodove od papira. No, to još nije bio kraj. Taj petak navečer, kako je to bila naša posljednja večer u Mađarskoj, a i Mateju je bio rođendan, izašli smo u kafić u kojem smo se zabavili međusobno razgovarajući i još se bolje upoznavajući.

Osvanuo je posljednji dan našeg boravka u Nagykanizsi, subota. Koliko smo bili uzbuđeni zbog povratka u našu domovinu, toliko smo bili i tužni jer je pred nama bio rastanak s novostečenim prijateljima. Brzo smo se odjenuli i krenuli na doručak. Nakon doručka otišli smo na sv. Misu koju je predvodio ravnatelj, a zatim smo se svi smjestili u prostoriji gdje su nas čekale izložbe naših panoa. Nakon inspirativnih riječi, kako ravnateljevih, tako i časninih te knjižničarkinih započela je prezentacija panoa koju su pratile i kamere mađarske televizije. Hrvat i Mađar iz svake grupe predstavljali su svoj pano rezimirajući protekli tjedan, po danima. Kad se i to privelo kraju, dobili smo nešto slobodnog vremena kako bismo se oprostili od ulica Nagykanizse, spremili se za povratak kući i pozdravili s Mađarima. Ubrzo je uslijedio ručak, a nakon njega bio je predviđen polazak za Zadar. Rastanak su obilježile suze, osmjesi, ali i obećanja te planovi za naš ponovni susret u rujnu kad će Mađari doći u Zadar. Izlazeći iz dvorišta gimnazije dočeka nas je njihov ravnatelj sa svojim najčešće korištenim predmetom tog tjedna – fotoaparatom te je "okinuo" par fotografija za kraj. Zaista, sve što je lijepo kratko traje, a nama je ovih tjedan dana proletjelo. Nakon otprilike pola sata vožnje našim minibusom, prešli smo granicu osjetivši toplinu oko srca jer smo ponovno u Hrvatskoj. U razgovoru o proteklom danima, slušanju glazbe i igranju društvenih igara prekinula nas je sitna nezgoda. Naime, pukla je guma našeg minibusu pa smo morali stati na prvo stajalište. Srećom, naši vrijedni dečki na čelu s vozačem Ivanom brzo su zamijenili gumu pa smo mogli nastaviti vožnju. Oko 19:30 sati stigli smo u Zadar, a iscrpljenost i umor potisnuli su nezaboravna iskustva i osjećaji koje smo stvorili tog tjedna boraveći u Nagykanizsi.

Lucija Grbin, II.a